

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Augalai biologinės įvairovės kontekste	Plants in Biodiversity Context	

Anotacija
Modulis supažindina su augalinės gyvybės ypatumais ir svarba atsiribojant nuo vyraujančio antropocentrinio požiūrio. Menas, literatūra ir filosofija naudojami kaip mediatoriai, padedantys pažvelgti į sudėtingus žmonių ir augalų sąveikas, klimato kaitos klausimus, tradicines botanikos mokslo praktikas. Botaninė leksika ir gamtos paveldas aptariami per nacionalinės kultūros prizmę. Pristatomos pagrindinės augalų grupės, jų raida ir reikšmė Žemės ekosistemų susidarymui ir stabilumui. Studentai skatinami stebėti, vertinti, įsivaizduoti ir mąstyti apie augalinę gyvybę etiškai, kritiškai ir konceptualiai. Pristatomi naujausi moksliniai tyrimai, keičiantys visuomenės požiūrį į augalinę gyvybę.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: <i>dr. Radvilė Rimgailė-Voicik</i> Kitas (-i): <i>lekt. Audronė Meldžiukienė</i>	<i>Gyvybės mokslų centras, Saulėtekio al. 7</i>

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Bendrųjų universitetinių studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
<i>Auditorinė</i>	<i>Rudens semestras</i>	<i>Lietuvių k.</i>

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: <i>anglų kalba (B2 lygis)</i>	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): <i>nėra</i>

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48 val.	82

Dalyko (modulio) tikslas		
<p><i>Dalyko „Augalai biologinės įvairovės kontekste“ tikslas yra ugdyti veiklius, kūrybingus, atvirus ir atsakingus šiuolaikinės visuomenės narius, kurie gebės pastebėti augalus savo aplinkoje ir vertinti juos ne kaip pasyvius apmąstymo objektus, bet kaip aktyviai veikiančius subjektus, ugdyti klausytojų gebėjimą suprasti naujos mokslinės informacijos poveikį menui ir kultūrai, kintančio žmogaus-augalo santykio modelio estetiškes, politines ir teises pasekmes.</i></p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Žinos augalų svarbą, istorinio požiūrio į augalinę gyvybę esmę bei gebės būsimoje profesinėje ir visuomeninėje veikloje elgtis etiškai, nenuvertindamas kitų gyvybės formų</i> - <i>supras ir gebės vartoti pagrindines su augalais susijusias sąvokas, žinos botanikos reikšmę nacionalinei kultūrai</i> - <i>gebės apibrėžti skirtumus tarp pagrindinių augalų grupių</i> - <i>gebės kritiškai vertinti gyvųjų gamtinių sistemų raidą ir augalų reikšmę kaitos procesams.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Probleminis dėstymas paskaitose</i> <i>Individualus mokomosios medžiagos studijavimas</i> <i>Darbas praktinių užsiėmimų metu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Kolokviumas (paskaitų medžiaga)</i> <i>Egzaminas (paskaitų medžiaga) arba praktinė užduotis</i>

- gebės taikyti pagrindines herbarizavimo technikas bei taikydamas jas atskleisti kūrybinį potencialą.		
--	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos								Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	E. mokymas(is)	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. <i>Kas yra augalas ir kaip jis veikia. Augalų reikšmė. Etninis ir konceptualus augalų statusas akademinėje, kūrybinėje aplinkoje ir plačiojoje visuomenėje.</i>	4			2				6	4	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (Privalomoji lit. Nr. 3, 183-193 psl.; papildoma lit. Nr. 1), dalyvavimas praktiniuose užsiėmimuose
2. <i>Kaip Žemė tapo žalia: augalų evoliucija ir jos įrodymai. Pagrindinės filogenetinės augalų grupės.</i>	4			6				10	8	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (Privalomoji lit. Nr. 2, 195-232 psl.), dalyvavimas praktiniuose užsiėmimuose
3. <i>Išplėstinė augalinės gyvybės filosofija: girdėti žaliai, valgyti žaliai, mąstyti žaliai ir atstovauti žaliai.</i>	2							2	4	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (Privalomoji lit. Nr. 3, 163-181 psl.)
4. <i>Požiūris į augalinę gyvybę raida: nuo Aristotelio iki Liucės Irigaray.</i>	4							4	8	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (Privalomoji lit. Nr. 1, Chapter 2, 21-30 psl., Chapter 10, 182-186 psl., Chapter 12, 222-229 psl.)
5. <i>Kolokviumas (pasiruošimas kolokviumui ir jo laikymas).</i>	2							2	20	Literatūros analizė, kurso medžiagos kartojimas (1-4 temos)
6. <i>Fitografija kaip estetinė, vizualinė, lingvistinė augalų pažinimo priemonė.</i>	4			2				6	6	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (papildoma lit. Nr. 2, Nr. 3), dalyvavimas praktiniuose užsiėmimuose
7. <i>Augalų komunikacija populiacijoje ir bendrijoje. Fitosemiotika – filosofinės idėjos apie augalų ženklus.</i>	4							4	4	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė Literatūros analizė (Privalomoji lit. Nr. 4, 285-303 psl., papildoma lit. Nr. 2).
8. <i>Botanikos leksika kaip Lietuvos nacionalinės kultūros dalis. Augalų vardai. Gerų ir blogų rūšių koncepcija.</i>	4			2				6	4	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (Papildoma lit. Nr. 4, 5, 6); dalyvavimas praktiniuose

									užsiėmimuose
9. Lietuvos gamtinis paveldas. Augalų pavyzdžių išsaugojimo technologijos. Herbariumo reikšmė.	2		4				6	4	Paskaitų medžiagos ir literatūros analizė (Privalomoji lit. Nr. 5); dalyvavimas praktiniuose užsiėmimuose
10. Egzaminas (pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas arba praktinės užduoties įgyvendinimas).	2						2	20	Literatūros analizė, kurso medžiagos kartojimas (5-8 temos).
Iš viso	32		16				48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kolokviumas	50 %	Semestro metu	Kolokviumą sudaro 10 testo ir 10 atvirų klausimų iš 1-4 temų medžiagos. <i>Vertinimo balais reikšmės: 10: Puikios žinios ir gebėjimai. 9: Labai geros žinios ir gebėjimai. 8: Geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. 7: Vidutiniškos žinios ir gebėjimai, yra nereikšmingų klaidų. 6: Patenkinamos žinios ir gebėjimai, yra klaidų. 5: Silpnos žinios ir gebėjimai, kurie dar tenkina minimalius reikalavimus. Yra daug klaidų. 0-4: Netenkinami minimalūs reikalavimai.</i>
Egzaminas Pasirinktinai: Uždarų / atvirų klausimų testas iš paskaitų, praktinių užsiėmimų ir skaitinių medžiagos. Arba: santykį su augaline gyvybe, žmonių ir augalų sąveikos perspektyvas atskleidžiantis vizualinis projektas su aprašymu arba rašinys	50 %	Egzaminų laikymo laikotarpiu	Klausimai ir užduotys formuojami iš paskaitų medžiagos ir papildomos literatūros analizės. Egzaminą sudaro 10 testo ir 10 atvirų klausimų. Vizualinis projektas ruošiamas taikant paskaitų bei praktinių užsiėmimų metu įgytas žinias bei gebėjimus. Bus vertinamas temos atskleidimas, turinio gilumas, naudotų literatūros šaltinių pagrįstumas, paruošimo kokybė (sklandus minčių dėstymas, logiškumas ir pagrįstumas). <i>Vertinimo balais reikšmės: 10: Puikios žinios ir gebėjimai. 9: Labai geros žinios ir gebėjimai. 8: Geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. 7: Vidutiniškos žinios ir gebėjimai, yra nereikšmingų klaidų. 6: Patenkinamos žinios ir gebėjimai, yra klaidų. 5: Silpnos žinios ir gebėjimai, kurie dar tenkina minimalius reikalavimus. Yra daug klaidų. 0-4: Netenkinami minimalūs reikalavimai.</i>
<i>Galutinis pažymys formuojamas iš kolokviumo, egzamino arba vizualinio projekto ar rašinio įvertinimų. Praleidus daugiau nei 30 % praktinių užsiėmimų be pateisinamos priežasties, studentas neprileidžiamas prie egzamino.</i>			

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra					
1. M. Marder	2014	The Philosopher's Plant. An Intellectual Herbarium		USA, Columbia University Press	
2. J. E. Armstrong	2014	How the Earth Turned Green: a Brief 3.8-Billion-Year History of		USA, The University of	

		Plants		Chicago Press	
3. P. Gibson & B. Brits (eds.)	2018	Covert Plants. Vegetal Consciousness and Agency in an Anthropocentric World		USA, Brainstorm Books, California	https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/25422/1004673.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. F. Baluška (ed.)	2009	Plant-Environment Interactions. From Sensory Plant Biology to Active Plant Behavior		Springer-Verlag Berlin Heidelberg	
5. M. Natkevičaitė-Ivanauskienė	1994	Lietuvos herbaras	Lietuvos mokslas, II 1 (2)		66-76 psl.
Papildoma literatūra					
1. R. Rimgailė-Voicik	2020	Abejingumas augalams kelia grėsmę aplinkai ir žmonių sveikatai	Spectrum, Nr. 2	Vilnius, VU leidykla	https://naujienos.vu.lt/abejingumas-augalams-kelia-gresme-aplinkai-ir-zmoniui-sveikatai/
2. R. Rimgailė-Voicik	2021	Fitosemiotika: augalų ženklai ir jų reikšmės	Literatūra ir menas, Nr. 21	Vilnius, VšĮ „Literatūra ir menas“	https://literaturairmenas.lt/publicistika/radvile-rimgaile-voicik-fitosemiotika-augalu-zenklai-ir-ju-reiksmes
3. J. C. Ryan	2020	Writing the Lives of Plants: Phytography and the Botanical Imagination	Auto/Biography Studies 35:1		https://doi.org/10.1080/08989575.2020.1720181
4. J. S. Wilkins	2022	The good species	Species Problems and Beyond: Contemporary Issues in Philosophy and Practice	Taylor & Francis Ltd	http://philsci-archive.pitt.edu/20093/
5. Z. Gudžinskas	1999	Lietuvos induočiai augalai		Vilnius, Botanikos instituto leidykla	
6. K. Grinius	1914	Apie botanikos organografijos lietuviškąją terminiją		Vilnius, Martyno Kuktos spaustuvė	